Nr. 6. Brașov, Vineri 10 (23) Ianuarie 1914. Anul LXXVII.

ABONAMENTUL:
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni. . . 6 „
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 286

GAZETA TRANSILVANIEI.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE se primesc la administrație. Prețul după tarif și înveială.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Cine poartă vina?

Dela un bărbat politic de al nostru primim următorul articol:

A trecut anul de când s-au început tratativele de împăciuire între prim-ministrul Tisza și reprezentanții poporului român din Ardeal și Ungaria. Nu cunoaștem materialul ce s-a desbătut, nici fazele prin cari au trecut tratativele, dar vedem că ele au ajuns spre sfârșit. Comitetul nostru național a fost convocat la Budapesta ca să se pronunțe în merit asupra chestiunii.

Când scriu aceste șire nu știu ce hotărâri vor fi luat încredințații poporului român în Budapesta. Se va face pactul ori va eșua? Eu aflu probabil cazul din urmă, din mai multe considerații, pe cari nu voiu să le relevez acum, pentru-că am să scot la iveală o apariție caracteristică, ce este în strânsă legătură cu tratativele.

De când a inițiat Tisza consfătuirile cu Românii, în opinia publică maghiară șovinistă s-a iscat un curent dușmănos contra acțiunii lui de a *împăca* pe Români, *prin concesii*. Acest curent s-a manifestat în întruniri, în declarații de ale singuraticilor, dar în fruntea lui au stat ziarele orbite de intoleranță. Cine a urmărit cele scrise în ziarele judeo-maghiare în chestia tratativelor nu va putea nega acest adevăr. La început persiflau tratativele, apoi aflând că ele se fac cu toată seriozitatea, s-au aruncat cu o furie nebună și ticăloasă asupra poporului românesc și asupra lui Tisza. Au scornit minciuni și știri false, intimidând pe poporul maghiar, că prin ținuturile locuite de Români va ajunge a fi stăpânit de inculții și sălbaticii Valahi. In timpul din urmă știrile false și tendențioase și aprecierile volnice ale ziarelor luaseră o întindere atât de intenzivă, încât organele noastre naționale abia răzbeau să le remarce și să le reducă la adevărata lor valoare.

E de prisos cred a mai stărui asupra acestui lucru, cunoscut de toți. Putem constata, că curentul dușmănos sbiară și sbiera pretutindinea: nici o concesie poporului românesc.

In fața acestui fapt suntem oarecum datori a căuta cauzele, pentru cari o parte mare a maghiarimii, mai ales oligarhii și gentry-i vîrîți cei mai mulți în oficii, luptă din răsputeri contra adevăratei egalități și zădărnicesc astfel întrarea Ungariei în șirul statelor de drept?

Răspunsul ne va deschide o perspectivă foarte tristă asupra sistemului, ce dăinuiește azi în Ungaria și care, întărit și perpetuat de șovinismul orbit, poate avea urmări grave și dăunătoare pentru patrie.

Prima cauză, care determinează șovinismul a se opune acordării de concesii și în urmare deschiderii unui teren de liberă desvoltare a naționalităților și în deosebi a Românilor, este *ambiția de clasă* a dominanților de azi din Ungaria. In epoca noastră democratică aceasta ambiție fără seamăn constitue un mare defect al unui popor. Ea este o ereditate din secolii trecuți, când nemeșul ungur stăpânea și cârmuia cu gârbaciul pe bietul iobag supus și îngenunchiat. Clasa stăpânitoare, în loc să cerce a delătura aceasta scădere, o întărește, o cultivă, ca o vârtute națională. Și ziarele, creiatoare de curente, se adoperează a scoate în relief — natural că falș — diferența între un gentry și un valah. Din sutele de cazuri de acest fel, citez unul mai recent. Ziarul foarte răspândit »Az Est«, în n-rul său dela 20 Ian. înfuriat pe împăcare, vorbește la loc de frunte de *„Românul zdrențos și semi-animal“* și taxează pe Români de dușmani, „cari însă — zice ziarul — *nu ne ajung nici până la căcâiul ghetelor«*.

Alăturea de acest defect dăinuește la stăpânitorii noștri o altă scădere, care nu e cunoscută în țările culte: *lipsa simțului de egalitate.*

Ori-cât strigă stăpânitorii noștri, e fapt, că în țara noastră oligarhică nu există *deplină egalitate.* Sunt la noi cetățeni mai favorizați și alții cu mai puține favoruri, se înțelege în raport cu statul. In acest punct proiectatul pact a însuflat îngrijorare deosebită în șirul compatrioților noștri, chiar și în partidul lui Tisza.

E un secret public, că majoritatea mamelucilor devenea rebelă și lua o poziție contra împăcării, în cazul când această împăcare *ar fi dat Românilor* **drepturi egale** *cu ale Maghiarilor.* A mărturisit-o aceasta un deputat din partidul muncii, dar nemulțumirea deputaților din acest partid și în general din pătura gentry-ilor ne-o verifică în deosebi o declarație a lui Tisza făcută zilele aceste, înainte de întrunirea încredințaților noștri la Budapesta Și cu aceasta am sosit la a treia cauză, care provoacă împotrivirea gentrismului la concesii și deplina egalitate.

Ziarele maghiare șoviniste trimbițau de luni de zile, că Tisza va oferi Românilor posturi însemnate de stat. Vor fi numiți prefecți, subprefecți, juzi, procurori și altfel de oficiali. Apoi li se vor asigura la 35—40 de mandate de deputați în cameră. Informațiile de acest fel, în diferite variații, erau false, dar ele totuși au făcut o impresie îngrijitoare la mulți interesați. La slujbașii statului și la deputați. Dintre deputații guverniali preste 30 își au mandatele din cercuri electorale române Prin aceste știri false, dar admise ca posibile, ba chiar crezute, s'a pus pe tapet cea mai gingașe și mai grea chestiune reală, *chestiunea de subsistență*, sau cum să zice poporal: *chestiunea de pâne.* Aceasta a turburat neamul gentry-ilor și în partidul muncii a provocat o mică răsvrătire de palat. Săptămâna trecută Luni au tăbărît mai mulți inși asupra lui Tisza, în club, cerând cu inzistență deslușiri. Tisza, care le știa durerea, le-a spus următoarele cuvinte memorabile:

— *Nu poate fi vorba să jertfim pe nimenea pentru voia ori cui, pentru voia Românilor. Românii vor primi locuri numai în caz de vacanță, în proporție potrivită. Dar aceia cari își au acum postul lor, pot rămânea acolo din partea înțelegerii cu Românii.*

Aceste promisiuni au mai mulcomit pe gentry-i îngrijorați.

Am arătat aci unele din cauzele, cari stau în calea *deplinei egalități* ce lipsește în Ungaria. Sunt defectele sistemului dominant, cari cât timp vor dăinui, vor fi întotdeauna un isvor nesecat de nemulțumiri, de svârcoliri și lupte interne, spre slăbirea patriei.

Cine poartă vina? Noi, cari dorim sincer pacea, cerând numai asigurarea liberei noastre desvoltări naționale și culturale, ori păcătosul și intolerantul sistem de domînațiune, cu nenumăratele lui scăderi?

Pactul româno-maghiar.

Ancheta unui ziarist maghiar în Brașov.

Zilele trecute ne-a vizitat la redacție un ziarist maghiar din Budapesta, primredactor la ziarul „Az Est“ și redactor la „Magyar Figyelő“, comunicându-ne dorința sa de-a afla părerile ziarului nostru și ale dep. Dr. Vaida asupra tratativelor de pace româno-maghiare și cu deosebire asupra încheierii unui eventual pact între Români și Maghiari. Dorința ziaristului maghiar a și fost satisfăcută de d-nii Dr. Voicu Nițescu, directorul ziarului nostru, și de d-l Dr. Vaida, cari au dat interlocutorului lor deslușirile cerute, cari au apărut în formă de interview în nr. de azi al ziarului „Az Est“. Asupra redării *corecte* a acestor convorbiri nu insistăm deocamdată.

Deodată cu reproducerea convorbirilor cu fruntașii români amintiți, se dau și unele păreri ale fruntașilor maghiari și sași din Brașov, pe cari merită să le înregistrăm.

Modul însă cum redă ziaristul amintit părerile Maghiarilor brașoveni asupra tratativelor de pace și asupra unui eventual pact cu Românii este cam fantastic conținând și numerease inexactități. Cu toate aceste facem câteva spicuiri:

»Dacă se va găsi o modalitate ca guvernul să ajungă cu Românii la o astfel de înțelegere, care îi va satisface fără a știrbi idea de stat maghiar, noi Maghiarii, desigur ne vom bucura de aceasta mai mult. Noi nu ne temem de o astfel de înțelegere, ba am dori chiar, ca să se topească acele ziduri de gheață, cari în viața socială despart de noi pe Români.

„Dar sunt câteva apariții, cari ne pun pe gânduri. De când cu tratativele de pace Românii din Brașov, cu deosebire intelectualii români, au o atitudine mai provocătoare* (!) *ca în trecut. **Zilele aceste — mi-a istorisit un director de bancă maghiar — a venit în biroul meu un domn român, pe care-l cunosc de mult și care vorbește perfect ungurește. M-a vizitat în afaceri de bancă și *voia să vorbească cu mine cu orice preț franțuzește. »Limba acea barbară maghiară nu mai vreau s'o port în gură!“* — i-mi zise. Din observarea aceasta s'a născut un schimb de vorbe și o afacere de onoare. (Cam fantastică întâmplare și greu de crezut! N. Red.)**

»Tot de când cu tratativele de pace — îmi povesteau alții — au devenit mai dese în Brașov *»convenirile familiare“ (?!)* **Aceste întruniri sunt dealtfel *adunări publice (?!)*, cari se țin de obiceiu în sala de gimnastică (?!) a gimnaziului român cu asistență polițienească etc. etc. Ziaristul maghiar continuă apoi pe această temă cu istorisirea unor lucruri absolut false sau cel puțin tendențioase și încheie cu constatarea și mai ciudată că *poliția din Brașov este absolut incapabilă să intervină față de astfel de adunări..***

Urmează părerile Sașilor asupra pactului. Sașii, zice ziaristul maghiar, sunt *resignați.* Dintr'o convorbire avută cu Dr. *Flechtenmacher*, rezultă că Sașii sunt foarte desperați și că în curând le va suna ceasul. Unica scăpare ar fi dacă Maghiarii, Sașii și Șvabii ar merge mână în mână contra pericolului slav și român.

Primarul *Schnell* nu-și poate închipui ca guvernul să încheie cu Românii un pact, care să fie îndreptat în contra ideii de stat și în contra Sașilor. Un pact, prin care s'ar acorda Românilor drepturile pe cari le au Sașii, dânsul l-ar saluta cu bucurie. Ori-ce drepturi mai multe, ce s'ar da Românilor, ar face și pe Sași să ceară mai mult.

»Nu spun, că așteptăm cu liniște stoică rezultatul tratativelor. Știm, că fiind un popor mic, a rămas influința noastră neștirbită, fiindcă Românii și-au concentrat până acum toate puterile în contra Maghiarilor. Se poate ca aceasta să nu mai fie de-acum înainte așa, dar până acum, noi ca Sași n-am luat poziție. Aceasta o va face la timpul său »Kreisauschuss«-ul săsesc«.

O declarație a d-lui O. Goga.

D-l Octavian Goga a făcut unui redactor al ziarului „A nap“ următoarea declarațiune asupra ședințelor comitetului național:

»După ce am discutat în liniște toate doleanțele românilor din Ungaria, dorim să stabilim între națiunea română și guvernul ungaresc relațiuni durabile.

»Consfătuirile noastre în privința aceasta, având în vedere vastul material de discutat, vor dura 2—3 zile și din aceste discuțiuni calme de până acum reiese că, între așa zișii radicali ai partidului și ceilalți membri nu există nici un fel de divergințe«.

Hajdudorog-ul se mișcă.

Declarația din zilele trecute a episcopului Miklossy, că nu va admite desmembrarea nici unei comune din episcopia de Hajdudorog a pus în tălpi pe membrii consiliului comunal al orașului Hajdudorogh, cari s'au întrunit alaltăeri într'o adunare extraordinară. Adunarea a protestat unanim în contra mișcării de-a desmembra parohii din episcopia de Hajdudorogh și a tri-

---

Alimentația Parisului.

Paris — Ian. 1914.

Una din multele atracții ale Parisului este și alimentația sa luxoasă. Este interesant a se ști cât se mănâncă la Paris.

In anuarul statistic al Parisului am găsit următoarele date:

Care este cantitatea de alimente disponibilă pentru consumatorii Parisului?

Pâinea. Se consumă zilnic 800 000 de chilograme. Această enormă cantitate de pâine este mică, având în vedere cele 2.800.000 de locuitori. Reducând acest număr la 2 milioane—exceptând pe bătrânii, infirmii, copii mici — revine fiecăruia 400 grame pe zi. — Soldatul francez consumă zilnic 1 chilogram de pâine.

Legume. 200.000.000 chilograme, dintre cari 100.000.000 chilograme numai cartofi, cari prin ieftinătatea lor constitue un aliment foarte căutat pentru populația săracă.

Carne. In fiecare an se taie în numeroasele abatorii ale Parisului 3.500.000 vite: berbeci, cai — la Paris de aproape o jumătate de secol se mănâncă carne de cal — și diferite specii de bovine. O foarte mare cantitate de carne preparată se transportă în diferite țări și mai ales în Orient. Parisul consumă numai 250.000.000 chilograme de carne anual.

Păsări și vânaturi. 40.000.000 de chilograme pe an, repartizate în modul următor: 10 milioane pui, 9 milioane găini, gâște, 7 milioane iepuri, 7 milioane curcani, 5 milioane fazani, 2 milioane porumbei.

Pești. Se consumă anual 60.000.000 chilogr.

Unt și brânză. 40.000.000 chilogr. anual și

Ouă 45.000.000 anual.

In total materie animală se consumă anual aproape 400.000.000 chilograme; ceeace revine zilnic pentru întreaga populație a Parisului 1.100.000 de chilograme, sau 600 grame pe zi de fiecare locuitor.

Băuturi:

Lapte. Se consumă anual 334.000.000, ceeace revine zilnic pentru fiecare om un sfert de litru.

Vin. 800.000.000 chilograme anual, ceeace revine aproape 1 litru zilnic pentru fiecare locuitor.

Combustibil pentru bucătării se consumă anual 3 miliarde de chilograme. —

Prețurile pentru pâine și carne sânt următoarele: chilogramul de pâine 45 și 50 bani, chilogramul de carne de vacă 2.50, de berbec 2.05, de bou 1.50, de porc 2.10 și de cal 1.40.—

Calculul din această statistică este făcut pentru egalizarea cifrelor, pe când realitatea este alta. Clasa bogată consumă mai mult de cât rațiunea normală pentru fiecare individ, pe când o imensă parte din clasa muncitoare — deși în Franța ca în intreg occidentul salariile sânt mai ridicate — din cauza greutăților vieței familiare și a scumpetei obiectelor de primă necesitate nu poate consuma zilnic rația de legume, de carne, de băuturi pe care i-o acorda statistica oficială și adeseori abia are pâinea zilnică în destul. —

Alimentarea Parisului este foarte bine organizată. Atâtea milioane de chilograme de carne, pește, de diferite pasări, vânaturi, lapte, băuturi, fructe, făină, etc... nu se găsesc în Paris și trebuesc aduse zilnic dela mari depărtări. In fiecare seară la ora 11 prin toate porțile Parisului din toate direcțiile sosesc trenuri cu zeci de vagoane, încărcate cu tot felul de producte, cari se îndreaptă spre marile hale centrale. Sânt trenuri cari vin tocmai din Sud, de pe coasta de azur cu fel de fel de flori, altele vin dela Bordeaux cu butoaie cu vin, altele vin dela ocean cu raci, pești și stridii, altele vin din împrejurimile Parisului aducând dela diferitele ferme diverse produse de materie animală, brânză, lapte, ouă, altele aduc din Marsilia fructe și alte produse abia descărcate din vapoarele, cari au venit din Indii sau extremul Orient, etc. Și mișcarea din hale abia încetată la oara 5 seara reincepe cu acelaș sgomot, cu aceiaș febrilitate.

Drumul prin străzile din preajma halelor este cu totul baricadat după miezul nopței, de sutele de vagoane și camioane. Și dela 12 noaptea până spre ziua peste 3.000 de oameni, o armată intreagă, descarcă vagoanele și aranjează totul în perfectă regulă. Abia spre ziuă trenurile, cari au adus alimente Parisului pentru o singură zi, se retrag ca niște soboli, pentru ca la miezul nopței să reapară iar.

De aici, din marile hale centrale se distribuie alimentele în intreg Parisul.

Intr'un număr al ziarului »Le Matin« găsesc tabela de mai jos, care arată cât s'a consumat în Paris în cele două zile de Crăciun:

Pâine:

25 Decemvrie:	26 Decemvrie:
900.000 chilogr.	1.100.000 chilogr.

Carne:

	25 Decemvrie:		26 Decemvrie:	
Vacă	70.946	chilogr.	95.466	chilogr.
Bou	49.583	»	64.412	»
Berbec	37.286	»	38.509	»
Porc	21.868	»	26.102	»
	179 683	»	224.489	»

Pește:

25 Decemvrie:	26 Decemvrie:
139.119 chilogr.	160.000 chilogr.

Pasări:

25 Decemvrie:	26 Decemvrie:
135.567 chilogr.	120.000 chilogr.

Vânat:

25 Decemvrie:	26 Decemvrie:
19.029 chilogr.	10.802 chilogr.

Nu trebue să se uite că în capitala Franței sunt aproape 3 milioane de locuitori.

a. n.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

mis contelui Tisza o telegramă, în care îl roagă cu insistenţă, ca să pună capăt odată pentru totdeauna încercărilor, cari urmăresc schimbarea bulei papale.

Contra pactului cu Românii. Hotărîrea de protestare contra pactului cu Românii, a reuniunii şoviniste EMKE din Cluj, a fost prezentată în cameră de contele Apponyi.

— Ziarele din Budapesta anunţă, că partidul independist aranjează meetinguri de protestare în diferite oraşe ale ţării, *contra pactului cu Românii* şi contra proiectului legii de presă. Prima adunare se va ţinea în Canija, unde vor participa şi Apponyi şi Károlyi.

Camera. In şedinţa de eri a camerei au vorbit mai mulţi opoziţionali contra proiectului legii de presă. La oarele 5 au venit la ordine interpelaţiile.

Intre ele amintim interpelaţia lui Beszkid A. în cheştia Rutenilor. El a descris în culori negre agitaţiile între Ruteni. I răspunde Tisza, declarând că afirmaţiile lui Beszkid sunt exagerate şi nu corăspund adevărului.

Şedinţa s'a încheiat la orele 8½ seara.

Procesul Rutenilor. Eri s'a terminat interogatorul acuzaţilor din Iza. Cu toţii neagă, că ar fi trecut din motive politice la religiunea ortodoxă. Şi a mai eşit ceva la iveală: teroarea jandarmilor. Acuzatul Gaboreţ d. e. îşi retrage fasiunea făcută înaintea judelui de instrucţie. Şi spune pentru-ce. Pentru-că l-au terorizat jandarmii.

— M'au bătut şi chinuit jandarmii — zice el şi aceasta o repeţesc şi ceilalţi acuzaţi din Iza.

Externe.

Venizelos la Paris.

La banchetul pe care colonia grecească l-a oferit alaltaeri d-lui Venizelos, acesta în discursul său a felicitat colonia pentru manifestaţiunea de patriotism, care la dânsa, ca şi la toţi Grecii, a pus în lucrare toate energiile naţionale.

Vorbind în urmă despre legăturile ce unesc Franţa cu Grecia, d-l Venizelos a asigurat, că »Grecii au o conştiinţă profundă de ceeace Franţa a făcut pentru ei. De o sută de ani n-am făcut niciodată în zadar apel la nobleţa simţămintelor voastre, nici la generositatea inimii voastre, a zis d-l Venizelos adresându se francezilor. Eri încă în lupta supremă ne-aţi dat probe de cea mai vie simpatie. Misiunea franceză ne a adus cele mai însemnate servicii«.

D-l Venizelos a mulţumit Franţei pentru larga ospitalitate ce dă în şcoalele ei militare ofiţerilor greci şi a terminat declarând, că Grecia nu vrea cuceriri, ci revendică respectul pe care ea îl profesează păcii întemeiate pe drept şi pe demnitate, ea va urmări fără încetare în spiritul cel mai liberal punerea în valoare a forţelor economice, de care ea a dat în timpul războiului o probă prea însemnată. Ea va răspunde astfel încrederii ce s-a pus într-ânsa devenind în Orient un factor de ordine, de progres şi de civilizaţiune.

Albania.

După ştiri din sorginte berlineză turburările din Albania au avut ca urmare un schimb de vederi între marile Puteri, în vederea unor eventuale măsuri de siguranţă necesare. După ziarul »Berliner Tageblatt« însă, cercurile bine informate cred, că orice greutăţi vor dispare, odată cu sosirea principelui de Wied în Albania.

Ducele de Avarna, ambasadorul Italiei la Viena, a avut eri o lungă consfătuire cu contele Berchtold asupra măsurilor ce trebuesc luate în Albania.

Evacuarea Epirului.

Unele telegrame din Atena vestesc, că evacuarea Epirului albanez din partea trupelor greceşti urmează în chip normal, fără ca să fie nevoie de noui stăruinţi din partea Puterilor. In această privinţă ziarul »Corriere d'Italia« anunţă, că Puterile vor comunica guvernului elin nota prin care i se acorda o scurtă amânare a termenului fixat pentru părăsirea ţinuturilor în chestiune. »Tribuna« însă crede, că notificarea acestei note se va face Vinerea sau Sâmbăta viitoare. Ultimul termen pentru evacuarea Epirului s-ar fi fixat pentru 1 Februarie stil nou.

Situaţia financiară a Franţei.

Cucerirea Marocului şi mărirea efectivului armatei au sdruncinat foarte grav în ultimii ani echilibru budgetului francez. Dificultăţile creiate sunt cu atât mai grele, căci odată cu consolidarea budgetului va trebui să se rezolve şi cele mai importante probleme sociale, cari agită acum republica şi poporul francez. Partidele antirepublicane au găsit ocazia de a acuza regimul republican, că prin legile sociale realizate şi prin neprevedere au creiat debandada fiscală de azi, şi propune măsuri de echilibrare budgetară, cari n'ar fi fost bune nici acum 50 de ani.

La începutul actualului regim republican, deşi Franţa a trebuit să plătească Germaniei o despăgubire de război de 5 miliarde, în urma războiului din 1870—71, consolidarea budgetară s'a făcut cu uşurinţă. Cheltuielile ordinare s'au acoperit totdeauna de veniturile ordinare, iar în faţa nevoilor mereu crescânde ale statului, cari necesita cheltuieli extraordinare s'a făcut apel totdeauna la venituri extraordinare.

Se ştie că în toamna anului 1912, după primele succese ale armatelor balcanice contra Turcilor, Austria şi Rusia au mobilizat şi declararea războiului austro-rus a fost într'un timp chestie de zile. Germania în faţa »redeşteptării slavismului« — după cum se spunea atunci — a anunţat mărirea efectivului armatei sale. Franţa a văzut în înarmarea Germaniei o ameninţare deghizată şi i-a imitat gestul, anunţând şi votând în cursul anului 1913 o lege asupra mărirei efectivului armatei.

Germania însă, printr'un act de înţelepciune şi de dreptate fiscală, odată cu prezentarea în Reichstag a legei, care prevedea mărirea efectivului armatei, a prezentat şi legea de reformă fiscală prin care se prevedea, că nouile cheltuieli, în valoare de mai multe miliarde, necesare pentru mărirea armatei, vor fi suportate de clasele bogate. Guvernul Germaniei printr'un mare curaj fiscal a prezentat o lege, care prevedea nu numai impozitul progresiv pe venit, ci chiar o contribuţie a bogaţilor pentru cheltuielile de războiu, care se ridică în total anual până la două miliarde.

Astfel în ţara autocratismului deghizat, în ţara în care rămăşiţele feudalităţii încerca a se opune în drumul democraţiei, reformele militare s'au realizat prin jertfele pecuniare ale celor bogaţi, cu toată zadarnica lor opunere. In ţara în care democraţia este în mers, în ţara unde poporul a reuşit să obţie cele mai bune legi sociale, în ţara în care partidul socialist, care are 332 de reprezentanţi în diferitele Camere şi Diete, este o forţă care a impus tuturor partidelor, nu se putea obţine altfel o reformă militară. Deputaţii socialişti au votat reformele militare, pentrucă prin aceste reforme se realiza şi marea reformă a impozitului progresiv pe venit. Această lege n'a exceptat pe nimeni şi însuşi împăratul va plăti 5 milioane anual.

In parlamentul francez, când a venit în discuţie legea, care mărea efectivul armatei şi reînfiinţa serviciul de trei ani, primul ministru de pe atunci Barthou, răspunzând unei interpelări, a declarat, că nouile cheltuieli nu vor fi puse în sarcina poporului, ci, ca şi în Germania vor fi suportate de clasele bogate.

In Noemvrie 1913, când fostul ministru de finanţe Charles Dumont prezenta Camerei budgetul pe 1914, mărturisea pe lângă un deficit de 800,000.000 pe exerciţiu budgetului din 1913 cheltuielile pentru campania marocană — şi o augumentare de 900,000000 pentru noul budget, creiată de nevoile militare şi care nu putea fi acoperită din veniturile ordinare.

Pentru echilibrarea budgetară el propunea: un împrumut de un miliard şi jumătate, creiarea de taxe noui şi deschiderea unui credit special din rezerva statului. Prin aceste măsuri pe de-o parte să îngreuia populaţia săracă şi generaţiile viitoare, iar pe de alta micşorând rezerva statului s'ar fi putut provoca la anumite momente de panică un adevărat dezastru.

Astfel guvernul, prin proectele de echilibrare budgetară prezentate de ministrul de finanţe, îşi călca promisiunea de a realiza impozitul progresiv pe venit, pentru acoperirea cheltuielilor militare, cauzate de legea reintroducerei a trei ani în armată şi încerca a acoperi deficitul prin artificii financiare. Ceeace se realizase în imperiul quasi-autocratic al Germaniei, guvernul d-lui Barthou nu voia să realizeze în republica franceză cu tradiţii democratice şi revoluţionare.

Imprumutul de un miliard şi jumătate ce propunea guvernul nu deslega definitiv chestia deficitului, totuşi Camera a primit discuţia. Se ştie că cu ocazia discuţiei în Cameră a legei care trebuia să autorizeze împrumutul, guvernul — prizonier al marei finanţe — voind să obţie imunitatea rentei şi cerând Camerei un vot de încredere, a fost pus în minoritate şi silit să demisioneze. Un nou minister s'a format şi d-l Caillaux, care a contribuit la căderea cabinetului Barthou, a luat departamentul finanţelor. D-sa a văzut care este metoda înţeleaptă pentru a se echilibra budgetul şi din primele zile a retras proiectul de împrumut al fostului ministru şi a anunţat impozitul progresiv pe venit. Săptămâna trecută a şi depus pe biroul camerei un proect de lege fiscală şi a declarat că pentru a face faţă augmentărei cheltuielilor publice guvernul a decis a recurge la taxe asupra bogăţiilor dobândite, lovind pe contribuabil după un tarif progresiv. Această lege a impozitului asupra capitalului este cea dintâi din programul fiscal al d-lui Caillaux. După această lege va veni legea asupra impozitului pe venit şi apoi legea asupra plus-valoarei capitalului — pe care au încercat-o s-o realizeze şi republicanii dela 1848. Proectele d-lui Caillaux, au întâmpinat o bună primire din partea tutulor partidelor de stânga. Graţie sprijinului republicanilor democraţi, a radicalilor şi socialiştilor legea propusă asupra impozitului pe capital se va vota chiar în actuala sesiune a parlamentului. Nouile sarcini militare vor fi suportate ca şi în Germania de clasele bogate.

Toate partidele sunt îngrijate de mareie deficit budgetar şi propun mijloace de consolidare financiară. Nimeni n'a uitat că una din cauzele revoluţiei dela 1789, a fost şi debandada financiară din timpul regelui Louis XVI, care nici în ora pericolului n'a vrut să accepte reformele ministrului său de Finanţe Necker.

Paris, 18 Ianuarie 1914.

Al. Negrea.

ŞTIRI.

— 8 Ianuarie 1914.

Pentru fondul ziariştilor au mai contribuit la administraţia ziarului nostru, din prilejul reînoirei abonamentului şi în loc de A. n. f. următorii domni: Dr. Ioan Mihu, Vinerea 6 cor., Iuliu Dragoş preot, Sântejude 2 cor., Aurel Filip, Braşov, 3 cor., Silviu Lazar contabil, Adrud 2 cor., Dr. Gavril Buzura adv. Lăpuşul-ung. 2 cor., Laurian Voda, 2 cor., Dr. Iustin Cl. Iuga adv. 3 cor., Maria Puian, Heghig 2 cor., Ioan Albon preot, Doştat 2 cor., Vasile Tătar preot, Chibelia-Sântivan 1 cor., S. Ciceronescu Oradia 3 cor., Oct. Bonfiniu prof. Blaj, 4 cor., V. Hossu jude de tablă i. r. 10 cor., Dr. Vasile Meşter adv. Vişăul de sus 6 cor. Ioan Boeriu, Lechinţa de Mureş 5 cor., Savu Luca, Satulung 2 cor., Gr. Nistor preot gr. cat. Tulgheş 1 cor., Gh. C. Gotsman comersant, Breţcu, 2 cor., George Furtună preot Crasna, 50 fil., Aurel P. Bănuţiu Braşov 3 cor.

Rectificare: In n-rul 4 al ziarului — la contribuirile pentru fondul ziariştilor — s-a publicat, din greşală Spiridon *Boilă* în loc de Spiridon *Boiţa*. D-l ing. silv. Ioan Ionică a făcut contribuţia de 10 cor. pentru fondul ziariştilor ca »răscumpărare a felicitărilor de A. n. f. şi Sf. Ioan«, nu din prilejul reînoirei abonamentului cum s-a publicat în nr. 3 al ziarului.

Plecarea principelui Carol în Germania. Principele Ferdinand şi principele Carol al României au plecat cu expresul de alaltaeri dimineaţă la Berlin, unde — după cum se ştie — principele Carol va face un stagiu în garda prusiană. In acest drum sunt însoţiţi de d-l general Petricari, care va rămâne la Berlin cu principele Carol şi de d-l major Manu, care se va înapoia în România cu principele Ferdinand. In gara de nord a Bucureştilor principii au fost conduşi de către principesa Maria şi prinţesele Elisabeta şi Maria.

Monumentul păcii. După cum cetim în unele foi din Ţară, e vorba să se alcătuiască un comitet pentru ridicarea în Bucureşti a unui monument care va eterniza evenimentele campaniei române în Bulgaria. Acest monument va purta numele de »monumentul păcii« şi după cum se crede, va fi ridicat în Piaţa Victoriei

Tot un astfel de monument se va aşeza, probabil şi în Balcic.

Turneul unor medici români în America. Cetim în »Seara«: D-nii D-ri *Toma Ionescu, Juvara şi Jianu* vor pleca la primăvară în Statele-Unite ale Americei, pentru a ţine un ciclu de conferinţe şi a face experienţe cu nouile lor metoade medicale. D-l Toma Ionescu va face experienţe de stovainisare, iar d-l Juvara şi Jianu operaţiuni chirurgicale, transplantări de organe, oase etc.

Pentru monumentul Aurel Vlaicu am primit suma de 62 cor. 70 fileri colectată de de d-l Oct. Comaniciu, stud. jur. şi d-şoara Hortensia Gligore dela următorii d-ni şi d-ne: George Comaniciu, mare proprietar şi notar pens. Veneţia inferioară 10 cor. Dr. Traian Stoica, advocat Şercaia 10 cor. Ioan Gligore notar, Veneţia inf. 5 cor. Octavian Comaniciu jurist, Veneţia inf. 5 c. Aurel Cantor notar, Veneţia inf. 5 cor. Valeriu Pană învăţător Zerneşti 5 cor. Aurel S. T. Timariu Veneţia superioară 2 cor. Valeria Ganea preoteasă Veneţia inf. 2 cor. Nicolae Roşca învăţător Veneţia inf, 1 cor. Tensica Pop elevă internatului Asociaţiunei, Părău 2 cor. Nicolae Stoica rentier Veneţia inf. 2 cor. George Bica v. notar Părău 1 cor. Nicolae Cornea student VI. gimn. Veneţia inf. 1 cor. Cornel Langa învăţător Veneţia inf. 1 cor. Keszelborn Iá nos tutor orfanal Veneţia inf. 1 cor. Nicolae Stoica Cuşuleţ primar Veneţia inf 1 cor. Ioan G. Comaniciu cassar Veneţia inf. 1 cor. Simion Ovesea cassar Veneţia sup. 1 cor. Zoiţa Boldea eleva internatului Asociaţiunei, Comăna inf. 1 cor. I. Mănţiu Popa învăţător Comăna inf. 50 fil. George Mijea teolog absolut Comăna sup. 1 cor. Maria Boldea soţie de notar Comăna inf. 50 fil. Nicolae Rozorea Gropan proprietar Veneţia inf. 1 cor. Virginia Boldea elevă Comăna inf. 50 fil. Liviu Gligore elev cl. I. gimn. Veneţia inf. 40 fil. Dan Gligore elev IV. elem Veneţia inf. 40 fil. Viorel Gligore băeţel de 3½ ani Veneţia inf. 20 fil. Viorica Gligore copilă 1 an Veneţia inf. 20 fil. Hortensia Gligore eleva internatului Asociaţiunei Veneţia inf. 1 cor. Cu totul: *62 cor. 70 fileri.*

O serbare românească la Sofia. Cu ocazia Anului-Nou—scrie »Universul«—s'a făcut obicinuita recepţiune la legaţiunea română din Sofia, unde a luat parte toată colonia şi a fost o însufleţire mare, prin faptul că Excelenţa Sa d. ministru Derussi este un vechiu prieten şi cunoscut al coloniei, ca fost secretar de legaţie la Sofia.

D-na şi d. ministru cu amabilitatea d-lor caracteristică şi împreună cu personalul legaţiei, au făcut onorurile şi s'au întreţinut cu fiecare din

Note istorice.

Din instituţiunile Indiei.

O parte din braminii castelor inferioare ale Indiei se numesc braminii celor şapte înţelepţi ai Indiei, numiţi *richi*. Fiecare bramin din această categorie are ca patron pe unul din cei şapte înţelepţi antici, deosebiţi prin următoarele nume şi maxime, cari li se atribuesc:

Atri. — Cea dintâiu din toate ştiinţele e ştiinţa sufletului.—

Angiros. — In toate să aibi în vedere sfârşitul; pentru că faptele se preţuesc după binele ce rezultă din ele. — *Quidquid agis, prudenter agas, et respice finem*, al lui Horaţiu.

Craton. — Când întâlneşti un om sumeţ pentru puterea şi inteligenta sa, întreabă-l: Cine eşti tu? de unde vii? unde mergi?

Pilasha.— Fă fratelui tău ceea ce vrei să-ţi facă ţie însuţi.

Pilaha. — Omul virtuos nu se teme nici de loviturile sorţii, nici de răutatea furilor, pentru că el poartă toată averea sa cu sine. — *Omnia mea mecum porto*, a filosofului din Bias.

Maritchi — A face bine celor răi este a scrie pe năsip.

Vascihia. — Cea mai meritorie din toate virtuţile e cumpătul, pentrucă el ne învaţă a ne folosi cu măsură de darurile lui Dumnezeu.

Din legile lui Manu.

Cine are autoritatea suverană peste spiritul său, peste cuvintele sale şi corpul său, acela poate primi numele de *tridanti*, adecă acela care stăpâneşte întreita *voinţă*.

*

Omul, care dezvoaltă întreita voinţă, care e stăpân pe faptele sale, care-şi înfrânează dorinţa şi mânia, dobândeşte prin acest mijloc fericirea cerească şi veşnică.

*

Binele este bunătatea, ştiinţa, cumpătu; răul este neştiinţa, patima şi poftele brutale, toate însuşiri cari luptă în om în contra binelui, şi pe cari el trebuie să le ştie stăpâni.

*

Din ploaie se nasc vegetalele hrănitoare, din vegetale se nasc animalele.

Fiecare fiinţă câştigă însuşirea fiinţei, din care se naşte: astfel că cu cât o fiinţă e mai sus în serie (— în seria metempsichosei, adecă a evoluţiunii) cu atât are mai multe însuşiri.

*

Această ultimă slovă cuprinde în sine doctrina metempsichosei, care, în înţeles alegoric, e fundamentul religiunilor Indiei, iar în înţeles propriu e însăşi teoria evoluţiunii sau hipoteza ştiinţei, şi filosofiei moderne despre originea lumei şi a vieţii, şi teoria transformismului naturaliştilor de astăzi.

Această teorie era rezervată de bramini pentru cei iniţiaţi în misterele religiunii; iar metempsicheza, în forma ei alegorică şi grosolană, era predicată mulţimii. Ea este una din cele trei geneze, cari se află în tradiţiunile antice ale Indiei.

A doua geneză este următoarea: la început Brahma a zidit pe cei dintâi doi oameni, pe pe Adima şi Heva în insula Ceylon, raiul pământesc, din care au fost alungaţi pentru neascultarea lor şi osândiţi a-şi câştiga pânea de toate zilele prin muncă şi a muri. Ea e şi fundamentul vechiului Testament sau al religiunii obreice şi, prin ea, al religiunii creştine.

A treia geneză, născocită de bramini pentru a-şi întemeia puterea şi domnia lor, spune că »pentru înmulţirea neamului omenesc, Părintele suprem a creat din gura sa pe bramini, din braţele sale pe Achatrin, din coapsele sale pe Vaisya, din picioarele sale pe Sudra«. Acesta e fundamentul castelor şi robiei din India.

Pe lângă cele 4 caste, din cari ultima e subîmpărţită în mai multe altele după firea slujbei ce trebuiau s'o facă, era încă clasa *ciandalilor*, sau a castelor amestecate. Originea acestei clase, foarte număroasă, şi ai cărei urmaşi sunt Paria de azi ai Indiei şi ţiganii Europei, se esplică astfel: După unii, ei ar fi urmaşii autohtonilor Indiei, supuşi de Arii. După Jacollior, ei sunt urmaşii criminalilor din cele 4 caste, pentru cari la început nu erau alte pedepse decât diminarea din castă a criminalului. Prin această diminare, criminalul perdea toate drepturile sale, atât cele politice cât şi cele naturale. Aceste lăpădături ale castelor ajunseră cu timpul să formeze o clasă număroasă, numită *tchandala*, şi mai puţin considerată decât animalele, cum sunt şi azi în India, urmaşii lor, numiţi Paria.

Această formă de pedeapsă se afla şi la Grecii vechi, sub numele de *e ilare prin otracism*, la Romani sub numele de *micşorarea persoanei (capitis deminutio)* cu trei graduri, la moderni se zicea *moartea civilă*, azi desfiinţată.

Criminalului i-se interzicea, i-se oprea focul, apa şi orezul, (ca şi la Romani, *interdictus aqua et igni*). El se putea hrăni, dar era oprit tuturor de a-i da ceva sau de a-l ocroti; era ceea ce se numea la Germani *vogelfrei*, oricine-l putea ucide fără a fi pedepsit.

Tot dreptul penal al societăţii primitive a Indiei se mărginea aci. Insă când clasa Tchandalilor începuse a fi ameninţătoare prin numărul ei, se inventară ca pedepse: închisoarea, chinurile, bătaia, moartea. Mai întâiu fură opriţi de a locui în sate, şi deveniră nomazi. Pe la 8000 înainte Chr., un adict al regelui Tratichto îi opri de a esercita cultul lui Brahma şi de a ceti Vedele, de a scrie dela stânga la dreapta, de a se îmbrăca cu alte haine decât de ale morţilor, de a se hrăni din alte vase decât din cioburi, de a purta alte podoabe decât de fier.

Prin alte edicte li-se confisca toată averea, neflindu-le îngăduit a strânge nimic; erau osândiţi să fie întrebuinţaţi numai la facerea cărămidei şi oaleior pentru Vaisya, ajungând robii acestei caste, însă nu ai unor anume membri ai castei; erau opriţi de a lua altă hrană decât ceapă, şi a nu bea decât apă din bălţi şi din urmele vitelor; de a-şi spăla hainele şi trupul; femeile nu erau ajutate de moaşe la naşterea copiilor. In urma unei lepre molipsitoare, li-se ordonă circumciziunea, atât bărbaţilor cât şi femeilor.

Iată câteva dispoziţiuni din cartea legilor lui Manu, cari par a fi rămas ca tradiţiuni la Ţiganii nomazi din Europa: »Locuinţa Tchandalilor trebue să fie afară din sate; şi nu pot avea vază, nici alte animale decât câni şi măgari. Să fie întrebuinţaţi ca călăi ş. a.«

S.

membrii coloniei în parte, interesându-se de aproape de tot ce-i privește.

S'au întreținut mult mai ales cu bogătașul și fruntașul român d. Nicolae Caragea și Trifon.

Au început apoi cuvântările. In lipsa harnicului președinte al coloniei d. Alexandru Trifon, a vorbit fratele său d. Petre Trifon, fost viceconsul, care a rugat pe Exc. Sa d. ministru Derussi să transmită din partea coloniei omagiile, devotamentul și supunerile neclintite către tron și dinastie.

Din partea corpului didactic a vorbit d. Victor Mihăescu, director al școlei române din Sofia, care printr'o frumoasă cuvântare arată faptele mărețe ale augustului Suveran al României.

A răspuns Excelența Sa d. ministru Derussi într'o formă plăcută și înțeleasă de toți.

I-a impresionat până la lacrimi pe coloniști, când le-a vorbit de mult așteptatul eveniment al târnosirei bisericei române din Sofia, care clădită de ministerul de externe și terminată de acum 5 ani, stă închisă.

D. ministru le-a promis că va lucra din răsputeri pentru aducerea la îndeplinire a acestei dorinți deschizând biserica.

A insistat mult asupra prosperității coloniei și a bunelor raporturi dintre coloniști și bulgari și asupra stăruințelor ce pune ca relațiile între aceste două țări să fie cât mai strânse

Atentat politic. Din Calcutta (India) se anunță, că alaltaeri a fost ucis, în stradă, subinspectorul poliției criminale de acolo. Criminalul, după ce a tras mai multe focuri de revolver asupra subinspectorului a luat-o la fugă prin fața mulțimii de pe stradă, fără ca cineva să cerce să-l prindă. In cele din urmă a fost prins și arestat. Cel ucis luase parte activă la anchetele ce se făcuseră din prilejul ultimei conspirațiuni și probabil că acesta e motivul care a îndemnat pe asasin la comiterea atentatului.

Un »Ordin« — amanetat. Cazul e caracteristic pentru sărăcia ce domnește în »Hungaria felix«. *Printre obiectele cari se vor pune la licitare în 30 Ian. de către Cassa de amanetare „Herzfeld« din Cincibiserici este și un „Ordin Francisc Iosif", care în luna Februarie a anului 1912 a fost depus la acest institut pentru prețul* de 34 coroane. Cazul pare ridicol, dar semnificația lui e cât se poate de dureroasă, dovedind în cel mai viu mod, mizeria, care s-a instăpânit în această nenorocită țară. Poliția a pornit cercetări pentru descoperirea proprietarului acestui ordin, care, pentru prețul de 34 cor. s-a lipsit de înalta distincție.

Plombe de aur și șuvițe de păr Din Graz se anunță: La institutul de pathologie și anatomie al facultății de medicină s-au făcut în timpul din urmă o mulțime de denunțări, că cineva fură plombele de aur din dantura cadavrelor și taie părul cadavrelor femeești. In urma acestor denunțuri au fost puși la pândă doi detectivi, cari au descoperit pe jefuitorul cadavrelor în persoana unui servitor al institutului. Luat la întrebări, acesta a mărturisit că din velorizarea plombelor de aur și a părului de femee, luate dela cadavre, dânsul își făcea frumoase venite laterale.

Moartea unei mari patrioate. Din Roma se anunță, că într'un spital din Veneția a murit alaltaeri Ecaterina Preskowsky, care se trăgea dintr'o nobilă familie poloneză și care a jucat un rol însemnat în istoria renașterii politice a Italiei. Fermecată de eroismul și de mărinimia lui Garibaldi, dânsa se înrolă în batalionul voluntarilor garibaldieni, luptând în toate bătăliile dela 1866, alături de bărbatul său căpitanul Donadoni. Veneția îi pregătește funeralii solemne.

Reorganizarea armatei turcești. Ziarele din Constantinopol publică două circulare ale ministerului de război turc. Una din aceste circulare obligă trupele musulmane și creștine să-și îndeplinească cu stricteță datoria religioasă, căci o armată fără religiune — se spune în circulară — este o armată fără valoare. A doua circulară interzice, — sub pedeapsă de punere în retragere ori în disponibilitate, — ofițerilor de a cerceta localurile publice în uniformă.

Minister de sport. Ziarul «Times» primește din Petersburg informația, că acolo se va înființa, la propunerea generalului Vejejkow, un minister separat pentru sport, a cărui activitate se va estinde asupra creșterii și întăririi corporale, având-se în vedere referințele propri Rusiei și locuitorilor ei. Generalul Vejejkow este șeful gardei pentru siguranța țarului și se bucură de o deosebită influență în cercurile dela Curte.

Știri mărunte. Zilele acestea au murit în Paris doi mai eroi ai afacerei Dreyfus: generalul Picquart și deputatul socialist Pressense.

— *Banca austro-ungară a scăzut scomptul la 5 la sută.*

— In nordul Iaponiei foametea a luat proporții uriașe. Sute de mii de oameni n au ce mânca; se formează în continuu comitete pentru ajutorarea celor lipsiți.

— Președintele aeroclubului din New-York publică că concursul internațional de aeronautică pentru cupa Gordon Bennet se va ținea în anul acesta la Cansas în 6 Oct. Premiul e de 750.000 dolari. Probabil, 15 baloane vor participa la această întrecere.

— In sudul Franței e grozav de frig și a căzut o zăpadă cum nu s-a mai pomenit din 1882. Tot astfel în nordul Africei, în Algeria, domnește un frig cum nu s-a mai pomenit în părțile acelea. Au murit o mulțime de persoane și mai multe case s-au prăbușit sua greutatea zăpezi.

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Boboteaza. Anul acesta a avut loc obicinuita paradă militară de Bobotează în piața Prundului. Sfințirei apei a premers un solemn serviciu divin în biserica Sf. Nicolae, oficiat de preoții Dr. V. Saftu, I. Prișcu, Dr. N. Stinghe, preotul militar I. Hociotă și de diaconii N. Furnică și C. Mușlea. Cântările liturgice le-a esecutat corul mixt al bisericii Sf. Nicolae sub dirigența maestrului G. Dima. După terminarea serviciului divin a urmat sfințirea apei în piața Prundului, în decursul căreia o companie a regim. 2 infanterie în frunte cu steagul și cu muzica militară a dat onorurile militare trăgând trei salve. La serviciul divin precum și la actul sfințirei apei au asistat numeroși ofițeri ai garnizoanei. După sfințirea apei părintele I. Hociotă a botezat pe militari iar ceilalți preoți numerosul public, care a asistat la această frumoasă festivitate, care s'a terminat cu defilarea companiei de onoare.

O neplăcută impresie a făcut, că orașul n-a luat la timp măsurile cuvenite, ca zăpada, care căzuse în ultimele zile, să fie curățită din piață. In viitor autoritățile noastre bisericești ar trebui să facă pașii necesari, ca astfel de întrelăsări să nu mai obvină.

Avis. Mâne, Vineri, la orele 6 repetiția reuniunei române de cântări.

Pentru Internatul Orfelinat a dăruit d-na Maria St. Hepites București, suma de 20 cor. în scopul de a se ajutora orfelinele acestei școli. In numele Comitetului subsemnata esprimă susnumitei doamne și pe această cale mulțămita sa călduroasă. — *Maria B. Baiulescu*, președintă.

Licitațiunea publică a obiectelor uitate în trenuri, va avea loc în depoul gărei locale în 27 Ian. n. la 9 ore dimineața.

Din fundațiunea înființată de văd. Mathilda de Trauschenfels násc. Wentzel de Kronfeld, întru amintirea tatălui ei, a fostului jude primar Josef Wentzel de Kronfeld, se împart, la 19 Martie a. c. zece ajutoare de câte 300 coroane, între cetățeni s'au cetățene din loc. Indreptățiți la aceste ajutoare sunt cetățenii sau cetățenele sărace și capabile de lucru, fără deosebire de naționalitate și religiune, — dar numai cei născuți în Brașov și cari aparțin Brașovului. Petenții au să alăture la rugare, atestat de botez, atestat de apartinere la această localitate și atestat medical, că sunt capabili de lucru. Mai departe petenții sau petentele au să arate printr'un atestat, dat de căpitănatul orășenesc și vidimat de oficiul parochial competent, ca nici petentul respective petenta și nici părinții sau copii dânșilor, de asemenea nici soțul sau soția n-au nici o avere. In fine fiecare petent trebue să probeze tot cu atestat dela căpitănia orașului, că merită să fie ajutorat. Petițiunile sunt a se înainta la magistratul orașului până la 14 Februarie a. c. la 12 oare a. m.

Anunțarea cailor. In senzul § 3 alineat 1 al instrucțiunei la art. de lege XX, din 1873, magistratul orășenesc provoacă toți posesorii de cai de pe teritoriul orașului Brașov și Stupini, Fabrica de zahar, Timișul de sus și de jos, Dârste, Noua și Predeal, de a-și anunța caii (asinii, catârii) în localul pentru conscrierea militară, (strada Porții 63, etagiul prim), în timpul dela 20—31 Ianuarie n. 1914. Spre acest scop posesorii de cai sunt îndatorați a-și lua în primire din amintitul local biletele de anunțare. Intrelăsarea se va pedepsi conform amintitului § cu o pedeapsă până la 20 coroane. Dela anunțare sunt eliberați: a) caii Majestății Sale și ai membrilor Inaltei Curți; b) caii hergheliei de stat; c) caii administrațiunei militare și caii ofițerilor meniți pentru îndeplinirea serviciului; d) caii eliberați pe temeiul contractelor încheiate pe baza dreptului ginților.

Atelierul de țesături și cusături.

al »Reun. femeilor rom. din comitatul Hunedoarei«.

Prezidiul „Reun. femeilor române din comitatul Hunedoarei" a adresat băncilor noastre apelul ce-l publicăm aci. Atragem atenția factorilor competenți dela băncile noastre asupra cererii cuprinse în apel.

Apelul e următorul:

Scopul ce urmărește »Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei«, prin »Atelierul său de țesături și cusături românești dela Orăștie«, ne pun în față de noui și noui probleme, din an în an.

Din ce pătrundem mai adânc în recunoașterea atâtor frumseți și bogății a artei noastre poporale, cu atât ni se întărește mai mult convingerea, că aceasta este atât de prețioasă, atât de neîntrecută. încât putem afirmă cu legitimă mândrie, că din toate popoarele conlocuitoare în patria noastră, nu are nici unul așa un tesaur de valoare neprețuită! Fantasia fără margini a poporului românesc, se manifestă în așa abundanță de forme, încât stai uimit în fața atâtor plăsmuiri de artă, eșite din sufletul lui creator!

Aproape fiecare ținut are ornamentica sa specială, reducându-se însă în totalitate, în o armonioasă contopire de obârșie comună.

Atelierul dela Orăștie, a produs prin nizuințele sale de-a desvoltă această industrie de casă, în timpul existenței sale de șapte ani, rezultate, cari îndreptățesc pe deplin nădejdile și aspirațiile, cari i-au dat ființă.

Inființat din dragoste către țărănca română și arta ei, acest Atelier a muncit cu o răbdare stăruitoare: de-a copià modele vechi, de-a scoate porturile noastre pitorești la iveală, de-a aplicà motivele minunat de frumoase — găsite uneori pe un petec vechiu de pânză într'un fund de ladă, în cutare cătun sau sat de munte, — pe odăjdii și alte decorative bisericești; a stabilit un îmbrăcământ predilect de vară pentru copii și femeile intelectualilor noștri, cu cusături originale românești, introducând totodată, porturi frumoase în salele petrecerilor, precum și tot felul de obiecte decorative prin casele noastre.

In acest interval de 7 ani s'a făcut totodată a școală temeinică în această direcție, astfel încât acele 70—80 țărance, cari s'au perândat în atelier primind o remunerație pentru lucrul lor de peste 20,000 cor., azi prin destoinicia câștigată acolo, întru pregătirea astorfel de lucruri, sunt în stare să-și câștige o existență prin munca ei, scoasă din ac și răsboiu.

Această directivă de a instrui țărancele noastre, ca să poată valorà măestria lor în țesut și cusut, am dori s'o desvoltăm în viitor în dimensiuni tot mai mari.

Mijloacele noastre însă sunt limitate de un modest capital, care nu îngădue să instalăm toate cele trebuitoare pentru un spor și mai avântat, ce am putea atinge având resursele cuvenite.

De aceea apelăm din nou la generositatea băncilor noastre, să contribue prin darul lor la înălțarea țăranceler noastre, de-a putea crea din arta lor minunată, cu vreme un factor puternic de industrie națională.

Elena Pop Hosszu-Longin,
prezidentă.

Dionisiu Ardelean,
secretar.

Răscumpărarea felicitărilor de sărbători

în favorul fundațiunii ziariștilor.

— Dela Epitropia fundațiunii. —

Pe lista:

XXX. Dl. Mateiu C. Jiga, director de bancă, Făgăraș, contribuind: »Furnica» inst. de credit și Dr. N, Șerban cu câte 10 cor.: Dr. O. Vasu, Dr. V. Pralea, Dr. T. Popescu Dr. D. Vasu și Dr. Titu Perția cu câte 5 cor.; Gh. Bârsan cu 3 cor.; I. Grecu, N. Szilágyi, G. Sorea, I. Beleuță și Mateiu C. Jiga cu câte 2 cor: I. Dejenariu si C. Toma cu câte 1 cor. La un loc 60 cor.

XXXI. Dl. Dr. Laurian German, director de bancă, Cluj, contribuind: Dr. Ștefan Morariu și Dr. A. Socol cu câte 5 cor.; A. Mandeal și N. Popoviciu cu câte 3 cor.; Dr. L. German, Dr. S. Nemeș, Dr. S. Dan, Dr. V. Poruțiu, Dr. E. Dăianu, Dr. Bașiota și Dr. Iuliu Pordea cu câte 2 cor.; Dr. V. Drăgan, T Roman și Sabin Nemeș cu câte 1 cor La un loc. 33 cor.

XXXII. Dl. Octavian Tobias, funcționar de bancă, Elisabetopole, contribuind: D. A. Morariu cu 10 cor. Dr. Il. Holom cu 5 cor., Octavian Tobias cu 4 cor., D. Gall cu 2 cor., Dr. G. Onișca, I. Dragolea, M. Cioran și I. Arseniu cu câte 1 cor. La un loc 25 cor.

XXXIII. Dl. Dr. Ioan Boca, director de bancă, Reteag, contribuind: »Tibleșana„ inst, de credit cu 10 cor. Dr. I. Boca cu 5 cor. G. Frâncu cu 2 cor. P. Anca și V. Baciu cu câte 1 cor. La un loc 19 cor.

XXXIV. Dl. Ioan Popoviciu, protop. Geoagiu, contribuind: Dr. S. Trif cu 5 cor. Ioan Popoviciu cu 3 cor. Gav Todică cu 2 cor. I. Stupineanu, S. Săbău, A. Truca, A. Roșu și N. Boteanu cu câte 1 cor. la un loc 15 cor.

XXXV. Dl. Emil Tișca, secretar de bancă Năsăud, contribuind: »Mercur» inst. de credit cu 5 cor. Iulian Marțian cu 3 cor. și Emil Tișca cu 2 cor. La un loc 10 cor.

XXXVI. Dl. Irimie Rădutiu, notar, Avrig contribuind: I. Rădutiu și Ioan Cândea cu câte 2 cor. Gh. Postea, V. Chialda, Eugen Popescu și Victor E. Preda cu câte 1 cor. La un loc 8 cor.

XXXVII. Dl. Nicolae Pârvu, secretar de bancă, Mercurea, contribuind: Dr. N. Schiau și Dr. Gh. Măcelar cu câte 5 cor. N. Pârvu cu 2 cor. G. Petruțiu, N. Tâmpănariu, Dr. Andreiu, I. Puia, M. Scorobețiu și A. Păcurariu și Ilie Floașiu cu câte 1 cor. N. N. cu 50 fil. La un loc 19·50 fil.

XXXVIII. Dl. Ioan Lenger, secretar de bancă, Lugoș, contribuind: I. Lenger cu 3 cor.; A. Lupu cu 2 cor.: St. Gherga, V. Sfetea, A. Șecoșian, I. Murgoiu și C. Morar cu câte 1 cor. La un loc 10 cor.

XXXIX. Dl. Zosim Chirtop, director de bancă, Câmpeni, contribuind: Dr. Z. Chirtop cu 20 cor.; și funcționarii inst. »Doina» în total cu 20 cor.; R Furdui și Dr. T. Morcan cu câte 5 cor,; Dr. R. Furdui cu 3 cor. și Juliu Poruțiu cu 2 cor. La un loc 55 cor.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 22 Ian. (Telegr. espediată la amiazi). *Din cauza vastului material de desbătut ședințele comitetului național continuă și astăzi. Deseară poate se va ști rezultatul consfătuirilor, cari sunt urmărite cu un interes deosebit de mare de cercurile maghiare de-aici. Comunicatele ziarelor maghiare despre decursul ședințelor și hotărîrile luate sunt* false, *deoarece membrii prezenți la ședințele comitetului s'au abținut dela orice declarațiuni privitoare la desbaterile urmate în ședințele de până acum.*

Budapesta. 22 Ian. Deputatul Beszkid, din partidul poporului, a interpelat în ședinta de eri a camerei în privința negocierilor cu șefii partidului național român exprimându-și părerea sa de rău că primul ministru contele Tisza începuse aceste tratative.

Contele Tisza a răspuns exprimându-și speranța că va putea în curând să supună Camerei toate amănunțimile chestiunei; metoda sa nu e în tratate, ci în deslușiri: s'a silit să convingă pe Români că ar lucra în interesul neamului lor părăsind aspirațiunile lor naționaliste.

Ceeace poate primul ministru să ofere românilor *e tot ce e la dispoziția tuturor cetățenilor nemaghiari, adecă concurs material și moral. In ceea ce privește legea naționalităților din 1868, esențial modificată de legi ulterioare, dânsa conține norme în cea mai mare parte învechite și neaplicabile* (!?)

De la început, contele Tisza a declarat în mod sincer Românilor *că nu trebue să aștepte să realizeze aceste norme. Punctul său de vedere e că nu trebue să se facă legi particulare pentru naționalități ci pentru toți, fără distincțiune de partid.*

Nu ar trebui alt principiu dirigiuitor de cât o largă bunăvoință, dragoste și simpatie frățească față de toți cetățenii de limbă nemaghiară, dar, în acelaș timp, o iubire credincioasă din partea acestora pentru unitatea și caracterul național al statului ungar. Iată principiile de urmat în viitor.

București, 22 Ian. Aseară s'a ținut un consiliu de miniștri. La acest consiliu s'a cercetat situația politică generală. *In cercurile autorisate se spune că alegerile pentru constituantă se vor face spre sfârșitul lui Mai.*

Cabinetul nou-constituit se va prezinta probabil mâne înaintea Parlamentului, când se va cetì decretul regal pentru dizolvarea Camerelor. Se dau ca sigure următoarele date fixate pentru alegeri:

Pentru *colegiile de cameră*: colegiul I la 2 Februarie v. al II-lea la 4 Februarie v. și al III-lea la 6 Februarie v. Pentru balotagiile declarate la aceste colegii alegerile se vor face în zilele de 9. 11 și 13 Februarie v.

Colegiile de Senat: colegiul I 8 Februarie, colegiul al II lea 10 Februarie și 12 Februarie v. pentru colegiile universitare. Pentru balotagii zilele de 15, 17 și 19 Februarie.

Sofia, 22 Ian. In cercurile politice produce mare senzație febrilitatea cu care se lucrează la ministerul de războiu al Bulgariei și la arsenalul armatei. Se spune chiar că Bulgaria a început să concentreze de pe acum trupe la sud și sud-est.

Cercurile diplomatice vorbesc și despre o convenție secretă turco-bulgară, cu toate că aceasta este dezmințită oficial aproape zilnic din ambele părți. Nu mai încape îndoială, că Bulgaria face pregătiri în vederea unor mari evenimente de primăvară.

Frankfurt 22 Ianuarie. Ziarul „Frankfurter Zeitung" află din Constantinopol, că grecii întăresc insula Tenedos, aflătoare în fața Dardanelelor, cu scopul ca să poată evita un atac, iar în insulele Chios și Mitilene trimit întărituri.

Budapesta, 22 Ian. Intr'un interview acordat ziarului „Az Est" d-l I. *Maniu* a declarat între altele:

...După terminarea ședințelor comitetului comisia de 3 va comunica primului-ministru în mod oficial rezultatul desbaterilor. Tratativele cu contele Tisza au fost suspendate până după ședință.

Comitetul executiv nu va lua nici o hotărâre în chestiunile importante ce privesc programul partidului și atitudinea sa politică, urmând ca aceste chestiuni să fie supuse adunărei naționale, aceasta bine înțeles numai în cazul când comitetul executiv se va pronunța pentru încheerea pactului.

Intrebat asupra șanselor pactului, d. Maniu a răspuns că nu se poate pronunța în această privință.

POȘTA ADMINISTRAȚIUNEI.

Dlui Gh. C. Gotsman comersant Brețcu. Abonamentul Dvoastră este restant dela 1 Oct. 1913.—Cu 6 cor. ce ați trimis s'a achitat abonamentul până la finea anului 1913.

Dlui Ioan Melian Bonczuyires. Abonamentul Dvoastră este restant dela 1 Aprilie 1913. Cu 10 cor. ce ați trimis s'a achitat abonamentul până la finea anului 1913.

Dlui Schmidt Martin Hotelier Sibiiu Abonamentul dv. este restant dela 1 Octomvrie 1913 cu 6 cor. ce ați trimis s'a achitat abonamentul până la finea anului 1913.

Dlui I. Colan, Moeciu-inferior. Fiind abonamentul dvoastră restant dela 1 Aprilie 1913 am achitat cu cele 12 cor. trimise acuma până la 1 Octomvrie 1913

Dlui Ioan Șuten preot în Botheuz Abonamentul Dvoastră este restant din 1 Octomvrie 1913. Cu 5 cor. trimise am achitat abonamentul până la finea anului 1913.

Proprietar:
Tip. A. Mureșianu: *Branisce & Comp.*
Redactor responsabil:
Ioan Breica.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Ianuarie 1914.

Renta ung. de aur 4%	100.10
Renta de coroane ung. 4%	82.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	72 05
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	83.05
Bonuri rurale cruate-slavone	—.—
Impr. ung. cu premii	463.—
Losuri ptr. reg. Tisei și Seghedin.	292—
Renta de hârtie austr. 4²/₁₀	82 70
Renta de argint austr. 4²/₁₀	82.70
Renta de aur austr. 4%	104.15
Renta de coroane austr. 4%	83 20
Bonuri rurale ungare 3½%	72.70
Lozuri din 1860	164.50
Acții de-ale Băncei austro-ung	2035.—
Acții de-ale Băncei. ung. de cred.	839.50
Acții de ale Băncei austr. de cred.	633
Napoleondori	19.06½

„TÂRNĂVEANA"

INSTITUT DE CREDIT ŞI ECONOMII SOCIET. PE ACŢII IN SIGHIŞOARA. | **TAKARÉK ÉS HITELINTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SEGESVÁRÓN.**

Convocare.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economi „TÂRNOVEANA" sunt invitaţi la a

IX-a adunare generală ordinară

care se va ţinea în Sighişoara, la 11 Februarie st. n. la 10 oare a. m. în localităţile institutului; -iar la caz că acţionarii nu s'ar presenta în număr corăspunzător pentru a putna aduce deciziuni valide, prin aceasta să convoacă aceaşi adunare generală ordinară pe ziua de 26 Februarie st. n. a. c. tot la oara 10 a. m. în care adunare cei presenţi vor putea decide fără considerare la nrul lor asupra următoarea:

Ordine de zi:

1. Raportul direcţiunii şi a comitetului de supraveghere:
2. Propunere direcţiunii referitor la împărţirea profitului net, şi în legătură cu această aprobarea bilanţului şi darea absolutoriului direcţiunii şi comitetului de supraveghere.
3. Modificarea 38 din statute referitor la alegerea direcţiunii, nu pe 3 ani ci pe 6 ani.
4. Alegerea alor 2 membrii în direcţiune (repăşesc în ordinea vechimii D-nii Nicolae Manta şi Mihailă Gavrilă.

Sighişoara, la 16 Ianuarie 1914.

Direcţiunea.

NB. Domnii acţionari cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotenţiaţi sunt rugaţi a-şi depune acţiunile şi respective documentele de plenipotenţă la cassa institutului până cel mult în 10 Februarie 1914, sau la institutele „ALBINA" Sibiu, şi filiala Braşov, „AURORA" Baia.mare. „SEBEŞANA" Caransebeş şi „FURNICA« Făgăraş, până cel mult în 8 Februarie 1914

Meghivó.

„TÂRNÁVEANA" takarék és hitelintézet részvénytársaság T. C. részvényesei meghivatnak a

IX-évi rendes közgyülésre,

mely 1914 évi februnár hó 11-én d. e. 10 orakor Segesvárón az intézet helységében fog megtartatni: ha a részvényesek megfelelő számban nem jellennének meg, hogy jogos határozatott hozhason, ezennel meghivatik ugyanezen közgyűlést 1914 évi február hó 26-ik napjára a mely közgyülésben a jelenlevők tekint levők tekintes nélköl a számukra jogos határozatott fognak hozni következő

Tárgysoroztra.

1. Az igazgatóság és felügyelő bizotság jelentése.
2. Az igazgatóság inditványa a tiszta nyereség elosztására ezel kapcsolatban, a mérleg jóváhagyása, és az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentésének megadása.
3. Az alapszóbályok 38-ik § sa való módositása, (az igazgatóság választása nem 3 évre, hanem 6 évre).
4. Két igazgatósági tagnak választási kilépnek: Manta Miklós és Gavriiă Mihály.

Segesvár 1914 évi január hó 16-án.

Az igazgatóság

NB. Azon részvényes urak a kik a közgyülésen személyesen, vagy meghatalmazottan utján részt akarnak venni, felhivatnak, hogy részvényeiket és esetletleg meghatalmazási okmányaikat legkésőbben 1913 február 10-ig az intézet pénztárába, vagy „ALBINA" nagyszebeni pénzintézetnél, vagy brassói fiokjánál, „AURORA„ nagybányai, „SEBEŞANA" karánsebesi, „FURNICA" fogarasi takarékpénztáraknál legkésőbb 1914 február 8-ig lététbe helyezni szeveskedjenek.

Contul Bilanţ. — Mérleg számla.

ACTIVA—VAGYON.			PASIVA — TEHER.		
Cassa în numărar — Pénzkészlet		15082 37	Capital societar — Részvénytőke		200000 —
Escont — Leszámitolás	190899·—		Fond de rez.-Tartalék alap	15500 —	
Cambii hipotecare — Jelzálogos váltok	386961·—	577860 —	„ de rez. special—Külön tartalék alap	3520·—	
Imprumuturi hipot.-Jelzálogoskölcsönök		43165 —	„ de penz.—Nyugdij alap	5006 56	
Credite personale — Kötvénykölcsönök		7923 —	„ cultural-Müvelődési alap	800·—	24826 56
Cont-curent — Folyószámla		10649 76	Depuneri spre fructific.-Takarékbetétek		124940 31
Efecte — Értékpapirok		26764 88	Cont-curent — Folyószámla		19230 25
Realităţi — Ingatlanok		25000 —	Reescont — Visszleszámitolás		318580 —
Mobiliar — Fölszerelés		2850 —	Dividendă neridi-Fel nem vett osztalék		168 —
Debitori — Adósok		1592 34	Creditori — Hitelezők		2034 49
Interese anticipate la reescompt-Előlegzett visszleszámitolási kamatok		3349 55	Interese transitoare-Átmeneti kamatok		8337 72
			Profit net — Tiszta nyereség		16119 55
		714236 88			714236 88

Contul Perdere şi Profit. — Veszteség és nyereség számla.

DEBIT — TARTOZIK.			CREDIT — KÖVETEL.		
Interese — Kamatok:			Interese — Kamatok:		
după depuneri — betétek után	7509 50		dela escont-leszamit. váltok u.	19630·46	
„ reescompt — visszleszámitolt váltok után	29503 63		„ cambii hip.-Jelzál. „ „	38006·42	
4% fondului de penziuni — 4% a nyugdij.	192·56		„ impr. hip. jelzál. kölcs. „	4083·34	
de cont.curent-folyószámla u.	486 60	37692 29	„ cred. pers.-kötvény „ „	815·81	
Spese — Költségek:			„ efecte-értékpapir után	1338·25	63874 28
spese curente-folyo költségek	3104·01		Diverse venite-Egyéb jövedelmek		8116 18
salare — fizetések	8806 54		Venit dela realităţi-Ingatlanok jövedelme		1727 20
bani de cuartir — lakpénz	1035·—				
chiria — házbér	1000·—				
porto — postaköltség	265·07	14210 62			
Dări şi competinţe-Adók és illetékek:					
dare directă şi aruncuri — egyenes adó	4396·06				
10% după interesele de dep.-10% tőke kamat a ó.	750.94				
comp. de timbru Bélyegilleték	218·20	5365 20			
Amort. din mob.-Leirás a fölszerelésből		380 —			
Profit net — Tiszta nyereség		16119 55			
		73767 66			73767 66

Sighişoara, la 31 Decemvrie 1913. — Segesvár, 1913 december 31-én.

Dr. Cornes, m. p., director executiv-vezerigazgató. Romul Verişan, m. p., contabil-könyvelő.

Direcţiunea — Az igazgatóság:

I. Muntean, m. p., preş.-elnök; Sasu, m. p.; A. Stoicovici, m. p.; Mihailă Gavrilă m. p.; Nicolae Manta, m. p.

Subscrisul comitet de supraveghere am controlat bilanţul prezent, confrontându-l cu registrele principale şi auxiliare ale institutului şi le-am aflat toate în deplină consonanţă fiind şi registrele corect purtate.—

Jelen számlákat megvizsgálván teljes rendben találtuk.

Sighişoara, la 16 Ianuarie 1914. — Segesvár 1914 január 16 án.

Comitetul de supraveghere — A Felügyelő bizotság:

Ioan Cristea, m. p., preş.-elnök. Ioan Rucărean, m. p. Iosif Cristea, m. p. Ioan Cristea, m. p.

!MAGAZIN NOU!
cu
Mărfuri de Mode şi Albituri
BERBECAR & CZINK
STRADA VĂMII Nr. 7
se va deschide în 1 Ianuarie 1914.
10—10

Automobil de închiriat
pentru curse mai mici sau mai mari la
Mihail Mooser
BRAŞOV,
str. Porţii Nr. 39.
Telefon 354.
11—50

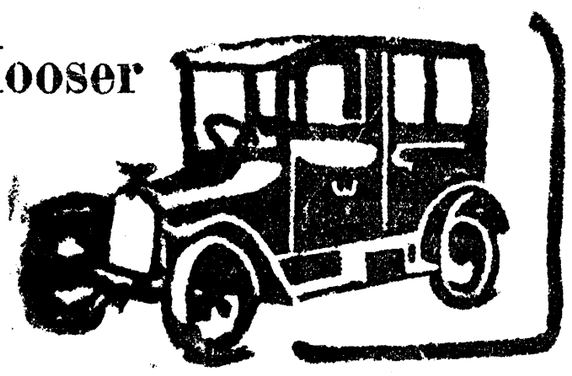

Fără capital
şi nici un risic poate ori ce persoană în ori ce poziţie socială să câştige zilnic 5—90 coronne prin vânzarea de hârtii de valoare de lozuri permise de lege cari sunt notateşt Monitorul Bursei oficial al Budapestei pe un o Casă de Bancă veche şi renumită.
Oferte sunt a se adresa către
Effectenbank V. Budapest,
6—12 Cutia postală Nr. 78.

AVIZ.
Subscrisul aduc la cunoştinţă, că vechiul **Magazinul de vinuri curate ardeleneşti** l-am deschis din nou, şi vând în cantităţi mari şi mici cu preţul cel mai ieftin, numai cu **52 fileri litru** şi cu ploscea, cum şi tatăl meu pe timpurile lui scotea butea cu vin pe dealurile Branului şi o vindea.
Rog pe On. public din cercul Branului a-mi sprijini întreprinderea, căci ajută un Român nu un strein.
Cu toată stima
George Enescu, comerciant

25 jugăre pământ arabil
pe hotarul Braşovului, în apropiere de drumul Feldioarei sunt de **vânzare** sau de **arendat** şi
15 jugăre de pământ arabil
pe hotarul Sânpetrului în apropiere de drumul Braşovului sunt **de vânzare.**
Informaţiunii mai de aproape se pot lua în Cancelaria advocatială **Dr. Wilhelm Theil,** Braşov Strada Porţii Nr. 23. 3—6

E trist, dar adevărat
că azi există o mulţime de oameni, cu sângele şi cu sucurile infectate, cari prin uşurinţa tinereţei, prin răutăciri timpuri şi obiceiuri proaste şi-au distrus atât sistemul lor nervos cât şi puterila spirituale. Ar fi timpul că această stare grozavă să se sfârşească odată. Dar nu e de ajuns să îndreapţi cu suferinţele tale către primul venit; bolnavul trebue să aleagă un astfel de medic, care prin conştienţă, vreduicia şi experienţa sa, să fie în stare să vindece bolile, fundamental. Numai şaa e cu putinţă să stăriteşti bolile secrete. Pentru împlinirea acestui scop nobil cel mai nimerit este celebru institut al specialistului Dr. PALOCZ, Profesor de Higienă, doctor em. al spitalelor. Fără nici o împiedecare a meseriei, Dr. PALOCZ întrebuinţează la bolile cele mai grele şi cele mai vechi metoda sa specială cu succes sigur, datorit practicei sale uriaşe şi anume la: Sucurile corpului stricate. sifilis, boli de băşică şi camal, boli de nervi şi de măduva sprinări, consecinţele sifilisului şi ale onaniei, poalei albe, impotenţelă a începutului de neurastenie, Hemoroizi, bele de sânge şi de piele, ca şi toate bolile sexnale de femei. Depărtarea nu împiedecă de loc tratamentul. Dacă cuiva e imposibil să se prezinte personal, atunci şi se trimite gratuit în formaţiuni lămurite, scrise, sub păstrarea celui mai mare secret, cum ar putea acasă, sigur, fără întreruperea funcţiunei sale, să fie vindecat. (In scrisoare trebue trimisă şi o marcă pentru răspuns.) Scrieţi încă azi
Doctorului PALOCZ, Medic specialist, Budapesta, IV. Muzeum-Körut 18.

Fabricate asa primă
Pentru Sesonul de vară şi toamnă
recomandăm produsele noastre renumite ca cele mai bune şi anume:
Stofe de haine pentru domni Cheviot şi Kamgarn
Stofe de costume pentru dame unicolor şdesen.
Stofe Double pentru paltoane, Ulster şi mantale de dame
Velours şi Plmerstons pentru paltoane de carnă şi paleto
Cheviot şi Kamgarn negru pentru costume salon, frac şi smoking.
Stofe Loden impenetrabile pentru sport şi costume de vânător
Stofe de uniforme pentru loce şi voluntar
Pledari pentru **voiaj, cergă** pentru **voiaj, trăsuri, cai, covoare. etc. etc**
Fabrici de postav, mărfuri de modă şi tricotaj.
WILHELM SCHERG & Cie
40—50 **deposit de vânzare**
Fabricate clasa primă!
Exclusiv produsele noastre din lână curată
Exclusiv produsele noastre din lână curată

Intsrucţie de croială şi cusut.
Sub conducerea subscrisei oricine care epă să ia instrucţie, poate să-şi pregătească pentru sine cele mai complicate haine. Se poate instrua temeinic în 3 luni.
SARA GOLDSTEIN
Strada Mihael-Weis Nr. 9.

Anunţuri
primeşte Administraţiunea
Gazetei Transilvaniei
cu preţurile cele mai
MODERATE.

TIPARUL TIPOGRAFIEI A: MURĂŞIANU BRANISCE & COMP. BRAŞOV.

BCU Cluj / Central University Library Cluj